

opusdei.org

Надприродна мотивація

Стаття про один з ключових елементів науки св. Хосемарії: освячення нашої праці.

27.11.2009

Надприродна мотивація

Як говорив св. Хосемарія, дух Opus Dei свідчить про дивовижну істину, про те що всі гідні й чесні людські починання можуть бути перетворені на божественні.

Багато людей зазнавали цілковитої зміни свого життя, осягнувши це вчення, почувши вислів “*освячення праці*”.

Обмежені до того часу у своїх ділах простором земних вимірів, вони сповнювалися натхнення, відкриваючи, що їхня професійна праця може мати також і вимір вічності. Уявимо собі ту радість євангельського чоловіка, котрий знайшовши скарб, захований в полі, іде й продає все, що має, а купує то поле![1]

Святий Дух допоміг св. Хосемарії відкрити цю науку, яку подає нам Євангеліє, зокрема, у житті Ісуса в Назареті: “Він жив в невідомості й тіні, але для нас цей час є сповненням світла.”[2] “Його приховані роки не є такими, що не мають значення, не є вони й простою підготовкою до наступного періоду його відкритої діяльності. У 1928 році я чітко

зрозумів - Бог хоче, щоб усе життя нашого Господа було прикладом для християн. Я говорю це, навмисно посилаючись на його приховане життя, час, коли він працював поруч зі звичайними людьми.”[3]

Засновник Opus Dei, осяяний Божим світлом, завжди навчав, що професійна праця може бути освячена і здатна освячувати. Учителство Церкви, передусім Другий Ватиканський Собор, наголошує цю просту, але велику істину. Катехизм Католицької Церкви стверджує: “праця може бути засобом освячення та оживотворення земних реалій у Дусі Христа.”[5]

Іван Павло II говорив: “Ведений своїм надприродним баченням бл. Хосемарія невтомно проповідував загальне покликання до святості та апостольства. Христос закликає

кожного стати святим у вирі щоденного життя. Отже, *праця також є засобом особистої святості та апостольства, коли вона виконується у єднанні з Ісусом Христом.*”[6]

Бог обрав св. Хосемарію інструментом поширення цього вчення, яке відкриває для численних християн неосяжну перспективу як особистої святості, так і освячення людської спільноти з самого її осердя через професійні починання, що формують суспільство. Це насіння принесе очікуваний Богом врожай через нас, що прагнуть розважати це вчення у Божій присутності та з Божою допомогою втілювати його у життя. Освячення праці - це не тільки ідея, яку треба досягнути, але також ідеал, якого треба прагнути та здобувати любов'ю до Бога під проводом Божої ласки.

Сенс праці

На самому початку Святого Письма, у книзі Буття, нам показаний сенс праці. Бог, зробивши все добре, “хотів вільно створити світ “у дорозі” до своєї найвищої досконалості”. [7] Він створив людину “*порати й доглядати*”, [8] так щоб працею “людина могла певним чином продовжити діло творіння та досягти своєї досконалості, співпрацюючи з Сином Божим у Його ділі Відкуплення.” [9]

Як наслідок гріха наша праця супроводжується втомою і нерідко також стражданням. [10] Але задля нашого відкуплення приймаючи нашу природу, наш Господь Ісус Христос перетворив цю втому і страждання на засіб прояву нашої любові до Бога та покори Божої волі і засіб спокутування непокори гріха. “Саме так жив Ісус

протягом тридцяти років, як син
теслі (Мт 13:55)... Він був тесля,
син Марії (Мк 6:3). І він був Богом:
я ж, коли від землі буду
піднесений, усіх притягну до себе
(Йо 12:32).”[11]

Бачачи в прихованому житті Ісуса
виявлення найглибшого сенсу
людської праці, ми повинні
пам'ятати також, що з Божої ласки
ми є Божими дітьми, утворюючи
єдину дійсність з Ісусом Христом,
одно єдине тіло. Його
надприродне життя - це наше
власне життя, ми беремо участь в
його священстві, спів-відкупленні
разом з ним.

Ця глибока єдність християн з
Ісусом висвітлює сенс всієї нашої
діяльності, а особливо, нашої
праці. За наукою св. Хосемарії,
основою освячення праці є наше
почуття богосинівства,
усвідомлення того, що “Христос

бажає стати втіленням наших завдань.”[12]

Християнське бачення сенсу праці підсумовано в словах св.

Хосемарії: “Праця є невід’ємною частиною земного життя людини. Вона викликає зусилля, втому, виснаження, ці ознаки страждання та боротьби, що супроводжують існування людини та вказують на реальність гріха і потребу відкуплення. Але праця як така не є покаранням або прокляттям, ті хто так думають, не зрозуміли належне Святе Письмо...”

Праця, усі види праці, свідчать про гідність людини, про її першість серед створінь. Це можливість для розвитку особистості, зв’язок єдності з іншими, засіб підтримки своєї родини, засіб допомоги у вдосконаленні суспільства, в

якому ми живемо, та прогресу всієї людськості.

Для християнина цей горизонт розростається ще більше. Бо людська праця є участю в творчій праці Бога...Більш того, відтоді як Христос приступив до праці, вона стала для нас відкупленням та спасінням. Вона не є лише невід'ємним фоном людського життя, вона є засобом та шляхом до святості. Вона - те що має бути освячене, і те, що освячує.”[13]

Освячення праці

Св. Хосемарії своїм відомим висловом ставить нас посеред блискучої панорами святості та апостольства у виконанні наших професійних занять: “Для безлічі людей святість означає освячення їхньої праці, освячення у праці їх самих та освячення інших своєю працею.”[14]

Це три нероздільні аспекти той самої реальності. Перший з них — освячувати, робити святою певну задачу, діяльність.[15] Освячувати працю значить освячувати цю окрему діяльність, робити дії того, хто працює, святими.

Від цього походять інші два аспекти, бо праця, що освячена, також освячує: освячує того, хто працює, і є засобом освячення інших і сповнення суспільства християнським духом. Отже, нам варто зупинитися, щоб розглянути таке питання: що значить зробити святою професійну працю?

Будь-які наші дії є святими, коли вони є проявом любові до Бога та, задля нього, любові до ближніх. Коли вони є проявом надприродної любові та милосердя, що породжують віру та надію в нашому світі. Такі дії є святими, тому що людське

милосердя є участю у безмежному Милосерді, Святому Дусі,[16] Суцїй Любові між Отцем та Сином. Отже дії милосердя є участю в надприродному Житті Пресвятої Трійці, участю у святості Бога.

Щоб бути гарною, за людською міркою, та придатною до освячення професійна праця, чи то вирощування врожаю, наукові дослідження чи надання послуг, повинна бути виявленням людських чеснот. Але цього недостатньо, щоб бути святою.

По-справжньому освячена праця є виконаною задля любові до Бога і, згідно його волі, яка потребує практикування натхнених милосердям християнських чеснот, пожертвована йому у Христі задля Божої слави: “через Христа, з Христом і в Христі, тобі, Боже Отче Всемогутній, в єдності

Святого Духа, всяка честь і слава на віки віків.”[17]

“Додай надприродну мотивацію до своєї звичайної праці і ти освятиш її.”[18] Декілька слів св. Хосемарії є для нас ключем до освячення праці. Людська праця освячується, коли вона виконується з надприродною мотивацією.

Отже, насправді не так важливо “гарно зробити”, як зробити з любові до Бога. Бо *Господь дивиться на серце.*[19]

Вирішальною є надприродна мотивація, кінцева мета, чесність намірів в прагненні людини працювати з любові до Бога та служіння іншим задля Бога. “В такий спосіб праця підноситься і стає родом благодаті. Вона освячується і стає Божою справою, *operatio Dei, opus Dei.*”[20]

Надприродна мотивація

Наша надприродна мотивація — щира, якщо вона призводить до докорінної зміни способу, в який ми виконуємо нашу роботу, спрямовуючи нас до звершення наших завдань з максимальною досконалістю, якої хоче Бог, і на яку ми здатні, беручи до уваги властиві кожному з нас особисті обмеження.

Надприродна мотивація, що освячує нашу професійну працю, не зводиться до простого доданку до неї. Ні, це любов до Бога та до ближніх задля Бога, яка радикально впливає на самі наші дії. Вона спонукає нас добре виконувати свою роботу, компетентно і бездоганно, адже “не є гідною Бога жертвою те, що навіть менше за рівень нашої людської досконалості, і так обмеженої нашими незначними людськими можливостями. Наша жертвенна праця повинна бути

безвадною, вона повинна бути зроблена якомога старанно, наскільки це можливо, навіть у найменших дрібницях. Богу не потрібні підробки! Як застерігає нас Святе Письмо, *нічого, що має якийсь гандж, не приносиме, бо не буде вам угодним Богові* (Лев 22:20). Тому праця кожного з нас, діяльність, що вимагає нашого часу та зусиль, повинна стати жертвою, гідною нашого Творця. Вона має бути *opus Dei*, справою Божою, зробленою задля Бога: бездоганно завершеним завданням.”[21]

“Добрі наміри”, які не надихають людину добре виконувати її роботу, не можуть бути ані добрими намірами, ані проявом любові до Бога. Вони лише несерйозні, не надто дієві, нерішучі бажання, нездатні вирвати людину з пастки лінощів

та комфорту. Справжня любов людини проявляється в її роботі.

Працювати з надприродною мотивацією не значить просто механічно додавати щось сакральне до своєї звичайної діяльності. Хоча молитва під час праці, коли вона можлива, є ознакою любові до Бога та зростання в такій любові, цього недостатньо, щоб освятити працю.

Для освячення праці через надприродну мотивацію конче потрібно шукати Божої присутності, часто, в конкретних проявах любові та нестримного бажання її, часом користуючись перервами в роботі або іншими подібними обставинами і використовуючи “людські методи”.

Проте, важливо наголосити, самого по собі цього недостатньо. Освячувати працю не означає

додатково робити щось сакральне водночас зі своєю звичайною діяльністю. Це значить освятити надприродною мотивацією саму сутність роботи, з самих глибин формуючи її, перетворюючи її на прояв віри, надії та любові, роблячи її молитвою.

Наступним важливим наслідком того, що надприродна мотивація є корінням освячення праці, є можливість освячення будь-якої професійної праці, чи то видатної, на людське око, чи зовсім простої, і таке освячення залежить тільки від любові до Бога, з якою вона виконується. Треба наслідувати Ісуса, Марію та Йосифа, які так само як мільйони інших людей, але з найвеличнішою любов'ю, виконували в Назареті свою щоденну роботу.

”Гідність праці залежить на так від її виду, як від того, хто її

виконує, від людини, духовної, розумної та вільної.”[22] Цінність праці визначається її призначенням - сутнісною рисою свободи, духовною та вільною діяльністю, що обирає свою мету, виходячи з любові.

”Варто пам'ятати, що гідність праці базується на Любові. Здатність любити і перетворювати скороминуще на вічне є великим привілеєм людини. Вона може любити інші створіння, промовляючи сповнені змістом “я” і “ти”. Вона може любити Бога, що відкрив нам небесну браму, прийнявши нас до своєї родини і уможлививши для нас дружнє спілкування з ним. Тому людина не повинна обмежуватися матеріальним виміром праці. Праця народжується з любові, є проявом любові та спрямуванням до неї.”[23]

Любов до Бога робить малі справи великими: деталі розкладу, пунктуальність, служіння та доброзичливість, що сприяють вдосконаленню праці. “Все роби з Любові. Тоді не буде незначних деталей: все набуде величі. Наполегливість задля Любові в малих справах є героїзмом.”[24]

Людина, яка усвідомила, що здатність праці освячувати залежить не від її значущості за суспільним або особистим вимірами, а від любові до Бога, з якою виконана ця робота, набуде великої поваги до малих речей, а особливо таких, що залишаються непомітними для інших людей, і видимими лише Богу.

Навпаки, цілковито перешкоджає освяченню праці робота з егоїстичною мотивацією, в пошуках самоствердження або марнославного престижу,

переслідування власних планів та уподобань або прагнення багатства як найвищої цілі. Така праця не є жертвою Богу, вона - жертва ідолу власного самолюбства.

Подібна мотивація рідко подає себе в “чистому вигляді”, частіше вона змішується з шляхетними та навіть надприродними намірами, залишаючись прихованою протягом тривалого часу, наче купи бруду на дні глибокого й чистого озера. Ігнорувати таку мотивацію не варто, адже будь-якої миті, зокрема у випадку приниження або професійної невдачі, вона може цілковито зіпсувати поведінку людини. Потрібно викривати таку егоїстичну мотивацію, щиро її визнавати та боротися з нею, очищаючи свої наміри за допомогою молитви, пожертви, покори, великодушного

служінням іншим та уваги до малих речей.

Щоб навчитися освячувати нашу щоденну роботу, треба частіше вдивлятися в Ісусову працю під час його прихованого життя в Назареті. “Господь дарував нам свою благодать. Відкриймо двері до назаретської майстерні, щоб навчитися споглядати тебе, разом з твоєю Святою Матір'ю Марією і Святим Патріархом Йосифом, яких я так ніжно люблю й шаную, трьох відданих освяченню життя у праці. Тоді, Господи, запали наші бідні серця, щоб шукати і знайшли тебе у наших щоденних справах, які ти хочеш, щоб ми перетворили на справи Бога, на справи Любові.”[25]

о. Х. Лопес Діас

[1] Пор. Мт. 13: 44

[2] Христос проходить поруч, 14

[3] Христос проходить поруч, 20

[4] *Lumen Gentium*, 31-36; *Gaudium et Spes*, 33-39; *Apostolicam actuositatem*, 1-3, 7.

[5] Катехизм Католицької Церкви, 2427

[6] Іван Павло II, Проповідь 17 травня 1992. *пор.* Проповідь 19 березня 1979; Проповідь 12 січня 2002, 2.

[7] Катехизм Католицької Церкви, 310

[8] Бут 2:15. *Пор.* Бут, 1:28.

[9] *Пор.* Катехизм Католицької Церкви, 2427. *Gaudium et Spes*, 34-35

[10] *Пор.* Бут, 3:18-19

[11] Христос проходить поруч, 14

[12] *Там же*, 174

[13] *Там же*, 47.

[14] *Бесіди*, 55. *Пор.* Христос проходить поруч, 45; *Друзі Бога*, 120

[15] *Пор.* Іван Павло II, *Laborem exercens*, 14 вересня 1981, 6

[16] *Пор.* Св. Тома Аквінський, *Сума теології* II-II, q. 24, a.7 c

[17] *Римський Місал*, *Канон Меси*

[18] *Дорога*, 359

[19] *I Сам* 16:7

[20] *Бесіди*, 10

[21] *Друзі Бога*, 55

[22] Іван Павло II, *Проповідь* 3 липня 1986, 3

[23] *Христос проходить поруч*, 48

[24] *Дорога*, 813

[25] Друзі Бога, 72

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
uk-ua/article/nadprirodna-motivatsiia/](https://opusdei.org/uk-ua/article/nadprirodna-motivatsiia/)
(30.03.2026)